

Propozycje zmian przepisów z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych dotyczące osób prowadzących pozarolniczą działalność

Jolanta Ewa DRZEWIECKA¹
Uniwersytet Łódzki, Wydział Prawa i Administracji

Streszczenie. Celem artykułu jest wskazanie regulacji prawa ubezpieczeń społecznych, które z punktu widzenia osób prowadzących pozarolniczą działalność rodzą wątpliwości interpretacyjne bądź odbierane są jako społecznie niesprawiedliwe. Na przykładzie ubezpieczonych posiadających tytuł „pozarolnicza działalność” i „pozarolnicza działalność gospodarcza” autorka wskazuje, iż nienależyta precyzja legislatora w formułowanych przez siebie przepisach może skutkować wątpliwościami adresatów normy co do ich praw i obowiązków. Za konieczną i pożądaną uważa nowelizację przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, tj. art. 9 ust. 4c, art. 8 ust. 2, art. 18, art. 18a i art. 14 ust. 2 pkt 2, a także art. 6 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych. Autorka uważa bowiem, iż działania ustawodawcy powinny zmierzać w kierunku likwidowania barier prawnych ograniczających warunki do zakładania i rozwoju mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Słowa kluczowe: ubezpieczenia społeczne, pozarolnicza działalność, pozarolnicza działalność gospodarcza, zbieg tytułów.

Kody JEL: H 550, K 390

1. Uwagi wstępne

Nie ulega wątpliwości, że aktem prawnym, którego przepisy stanowią najważniejszy trzon prawa ubezpieczeń społecznych, jest ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych² (dalej: ustawa systemowa). Choć wprowadzane w jej obrębie od kilkunastu lat zmiany podążają w dobrym kierunku, to nadal w obowiązujących regulacjach prawnych można dopatrzeć się licznych niespójności, które utrudniają ich stosowanie. Przedkładane kolejno projekty zmian wskazanej ustawy nie zawierają rozwiązań dotyczących ochrony w ramach ubezpieczenia społecznego osób

¹ Kontakt z autorem: Jolanta Ewa Drzewiecka, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź, Polska, e-mail: jolanta.drzewiecka@vp.pl. Artykuł opracowany na podstawie pracy doktorskiej „Pozarolnicza działalność gospodarcza jako tytuł ochrony w ubezpieczeniu społecznym”, napisanej na Wydziale Prawa Uniwersytetu Łódzkiego, pod kierunkiem prof. dr hab. Teresy Bińczyckiej-Majewskiej.

² Tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 963.

prowadzących pozarolniczą działalność. Pominięcie tej problematyki jest niezrozumiałe, ponieważ osoby samodzielnie zarobkujące stanowią po pracownikach największą liczebnie kategorię podmiotów objętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych. Przedmiotem niniejszego artykułu będą więc regulacje związane z podmiotami wymienionymi w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Pozostaje zatem założyć, że zasygnalizowane poniżej wątpliwości, sugestie i postulaty *de lege ferenda* pozwolą ustawodawcy na wyeliminowanie mankamentów kształtujących pozycję prawną osób pracujących na własny rachunek.

2. Pozarolnicza działalność i pozarolnicza działalność gospodarcza

Na wstępie rozważań trzeba dokonać pewnych terminologicznych ustaleń związanych z pojęciami „pozarolnicza działalność” i „pozarolnicza działalność gospodarcza”, które odgrywają pierwszoplanową rolę w określeniu zakresu podmiotowego, obejmującego 5 grup zawodowych wymienionych w art. 8 ust. 6³. Z treści przytoczonego przepisu wynika, że termin „pozarolnicza działalność gospodarcza” odnosi się do osób prowadzących działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej⁴ lub innych przepisów szczególnych⁵ (art. 8 ust. 6 pkt 1), natomiast pozostałych podmiotów, tj. wymienionych w art. 8 ust. 6 pkt 2–5, dotyczy pojęcie „pozarolnicza działalność”.

W kontekście dokonanego podziału może się wydawać, że podnoszone kwestie są oczywiste i nie wywołują wątpliwości interpretacyjnych. Tymczasem należy zauważyć, że nawet ustawodawca w niektórych przypadkach nie dostrzega różnicy pomiędzy pojęciami „pozarolnicza działalność” a „pozarolnicza działalność gospodarcza”. Ilustrację tego stwierdzenia wypada rozpocząć od zacytowania treści art. 9 ust. 2a, który w zdaniu trzecim stanowi: „Osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność, dla której właściwa jest podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o której mowa w art. 18a, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z obu tytułów, z zastrzeżeniem ust. 2c”. Z przytoczonego przepisu wynika, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność i opłacające składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru nie niższej niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, od dnia 1 stycznia 2016 r. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z obu tytułów, tj. zarówno z pro-

³ W myśl przytoczonego przepisu za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych; 2) twórcę i artystę; 3) osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu: a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych; 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej; 5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.

⁴ Od dnia 21 sierpnia 2004 r. na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn. zm.).

⁵ Na przykład na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1285).

wadzenia pozarolniczej działalności, jak i wykonywania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych. Mając na uwadze art. 18a ustawy systemowej, wskazać należy, iż przewidziana w tym przepisie preferencyjna podstawa wymiaru składek przysługuje tylko ubezpieczonym wymienionym w art. 8 ust. 6 pkt 1, tj. prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą. Oznacza to, że przepis ten nie ma zastosowania do podmiotów objętych zakresem art. 8 ust. 6 pkt 2–5, czyli posiadających tytuł „pozarolnicza działalność”. Z całą pewnością osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych mieszczą się w zbiorze „pozarolnicza działalność”, tym niemniej ustawodawca powinien precyzyjnie używać pojęć sformułowanych na potrzeby danego aktu prawnego. W związku z tym w art. 9 ust. 2a zd. 3 należało posłużyć się pojęciem „osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą”, ponieważ istniejący obecnie stan prawny sugeruje, iż z obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne mogą skorzystać wszystkie podmioty wymienione w art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Identyczna sytuacja ma miejsce w art. 9 ust. 2b dotyczącym przypadku wykonywania zatrudnienia w ramach umowy o pracę nakładczą i jednoczesnego prowadzenia pozarolniczej działalności z preferencyjną podstawą wymiaru składek.

3. Osoby mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy i prowadzące jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą

Szczególnej krytyce należy poddać art. 9 ust. 4c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w myśl którego osoby wymienione w art. 8 ust. 6 pkt 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Problem polega na tym, że analizowany przepis adresowany jest tylko do przedsiębiorców, co oznacza odmienne (korzystniejsze) traktowanie pozostałych podmiotów wymienionych w tym przepisie. Przykładowo wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, mający ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, zwolniony jest z podlegania ubezpieczeniom społecznym i opłacania składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. W takim przypadku tytuł ten może stanowić tylko podstawę do złożenia wniosku o przystąpienie do ubezpieczeń na zasadzie dobrowolności. W kontekście zasady równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji RP) pożądane jest zlikwidowanie odmiennego (niekorzystnego) traktowania osób prowadzących pozarolniczą działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. W rozpatrywanej sytuacji ingerencja ustawodawcy powinna doprowadzić do objęcia zakresem art. 9 ust. 4c wszystkich podmiotów wymienionych w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej (konsekwencją takiej koncepcji była nowelizacja art. 9 ust. 2a).

4. Luka prawna w art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Zmiany wymaga również art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W przepisie tym ustawodawca przeoczył możliwość zmniejszenia podstawy wymiaru

składek (w związku z podleganiem ubezpieczeniom społecznym przez część miesiąca) w przypadku osób, które zadeklarowały kwotę wyższą niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Nowe rozwiązanie powinno polegać na wprowadzeniu do omawianego artykułu na przykład ust. 10a w brzmieniu: Zasady zmniejszenia najniższej podstawy wymiaru składek, o których mowa w ust. 8 i 9, stosuje się odpowiednio w przypadku ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 5, dla których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest wyższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia. Wprowadzenie do ustawy systemowej tego typu rozwiązania byłoby *de facto* potwierdzeniem praktyki stosowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

5. Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

Kolejny problem wiąże się z art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej. Przewiduje on sankcję za nieopłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w należytym wysokości czy też opłacenie ich po ustawowym terminie. W takiej sytuacji wymaga się od osób prowadzących pozarolniczą działalność złożenia ponownego wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, ewentualnie złożenia wniosku o wyrażenie zgody przez organ rentowy na opłacenie składek po terminie. Podstawowymi mankamentami przytoczonej regulacji jest przewlekła i społecznie kosztowna procedura, która angażuje nie tylko ZUS, ale także właściwe w sprawach sądy. Ponadto razi brak przesłanek, jakimi kieruje się organ rentowy przy podejmowaniu decyzji o odmowie wyrażenia zgody na opłacenie składek po terminie. Dyrektorzy oddziałów ZUS dysponują w tym zakresie niczym nieograniczoną uznaniowością. W rezultacie osoby pracujące na własny rachunek stają przed dylematem: złożyć odwołanie od niekorzystnej decyzji do sądu czy zrezygnować z prawa do zasiłku chorobowego. Podniesiony problem skłania zatem do zgłoszenia postulatów w kwestii zmiany treści art. 14 ust. 2 pkt 2. Wzorem nieobowiązującej już ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin⁶, należałoby wprowadzić przepis – w miejsce art. 14 ust. 2 pkt 2 – określający, że jeżeli osoba wymieniona w art. 6 ust. 1 pkt 5 zalega z opłatą na kwotę przekraczającą na przykład dwumiesięczną składkę, nie ma prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego do czasu opłacenia w całości zaległych należności. Można też przyjąć, że naturalną konsekwencją niedotrzymania terminu będzie obowiązek opłacenia składek wraz z odsetkami.

6. Osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność

W aktualnym stanie prawnym nadal źródłem wątpliwości jest art. 8 ust. 2 ustawy systemowej, który stanowi, że jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób

⁶ Dz. U. Nr 40, poz. 235. Pierwotny tytuł tego aktu prawnego to ustawa „o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin”. Z dniem 31 maja 1989 r. ustawa otrzymała następujące brzmienie: „o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin”.

współpracujących, dla celów ubezpieczeniowych traktowany jest jako osoba współpracująca. Fikcja prawna ustanowiona w tym przepisie ma zastosowanie do osób, które spełniają kryteria określone w art. 8 ust. 11. Z brzmienia tego przepisu wynika, że za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności (z wyłączeniem osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego). Kuriozum tego uregulowania polega na tym, że zawarcie umowy o pracę z osobą z wyżej wymienionego kręgu nie prowadzi do jej nieważności – umowa taka wiąże strony ze wszystkimi jej konsekwencjami na gruncie prawa pracy, a tylko w świetle przepisów ubezpieczeniowych pracownik ma status osoby współpracującej, co powoduje obowiązek ubezpieczeń społecznych na zasadach określonych dla prowadzących pozarolniczą działalność. Ponadto obowiązujące przepisy nie zawierają legalnej definicji pojęcia „współpraca przy prowadzeniu działalności” i nie wyjaśniają, co należy rozumieć pod pojęciem „prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego”. Jeśli uwzględnić przy tym fakt, że dla ZUS (przy ocenie ustawowych przesłanek) bez znaczenia jest na przykład wymiar pracy świadczonej przez członków rodziny, to w rezultacie ustalenie statusu osób wymienionych w art. 8 ust. 11 jest dla ubezpieczonych bardzo trudne i skomplikowane. Ostatecznie rozstrzygnięcie tej kwestii należy do organu rentowego, który analizuje i ocenia materiał dowodowy zebrany w trakcie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego lub kontrolnego. W przypadku sporu co do charakteru świadczonej pracy wydawana jest decyzja, od której przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

W związku z analizowanym stanem prawnym pojawia się również problem statusu ubezpieczeniowego młodocianych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przy wykonywaniu prac lekkich. Przyczyną tej wątpliwości są regulacje zawarte w rozdziale IIIa Kodeksu pracy, normującym zatrudnienie młodocianych w innym celu niż przygotowanie zawodowe, oraz przepis art. 8 ust. 11 ustawy systemowej, który dopuszcza zawarcie tylko umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Wobec niekonsekwencji ustawodawcy przyjąć zatem należy, że młodociany zatrudniony na zasadach określonych w art. 200¹–200² Kodeksu pracy podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba współpracująca.

Przychylając się do stanowiska doktryny, pozostaje stwierdzić, iż nie ma racjonalnego uzasadnienia – zwłaszcza w kontekście zasady równego traktowania ubezpieczonych – do kwalifikowania pracowniczego zatrudnienia członków najbliższej rodziny jako osób współpracujących⁷. Za nieuprawnione należy uznać narzucanie przez ustawodawcę rozwiązań ingerujących w organizację życia rodzinnego, które *de facto* dzielą jedną grupę ubezpieczonych (pracowników) na dwa różne systemy ochrony

⁷ Por. M. Skąpski, *Osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej w świetle prawa socjalnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2000, z. 3, s. 66–72; K. Antonów, *Zakres podmiotowy obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego*, [w:] T. Bińczycka-Majewska (red.), *Konstrukcje prawa emerytalnego*, Zakamycze, Kraków 2004, s. 117.

ubezpieczeniowej. Trzeba zatem przyjąć taką regulację, która będzie dawała możliwość wyboru pomiędzy systemami – bez względu na to, czy osoby bliskie prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, czy nie.

7. Preferencyjna podstawa wymiaru składek

Jeśli ustawodawca nie zdecyduje się na nowelizację art. 8 ust. 2 (o czym była mowa już wyżej), konieczna i pożądana jest zmiana art. 18a. Co do zasady panuje przekonanie, że ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie praw i obowiązków związanych z ubezpieczeniami na równi traktuje osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące. Tymczasem pogląd ten nie znajduje potwierdzenia w świetle art. 18a, który przewiduje dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą obniżoną podstawę wymiaru składek, ustaloną na wysokości 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z ulgi tej nie mogą jednak skorzystać osoby z nimi współpracujące. W tym kontekście trzeba przypomnieć, iż głównym motywem wprowadzenia do ustawy systemowej art. 18a było wspieranie przedsiębiorczości, czyli m.in. zachęta do zakładania własnych firm. Nie sposób również pominąć faktu, że małe przedsiębiorstwa to przede wszystkim firmy rodzinne, które mają znaczny udział w rynku pracy i gospodarce narodowej, a zatem zaoszczędzone pieniądze mogłyby skutecznie wesprzeć rozwój podjętej działalności. Wyłączenie zatem najbliższych członków rodziny z zakresu działania omawianego przepisu należy uznać za sprzeczne z założeniami ustawy z dnia 1 lipca 2005 r.⁸, tym bardziej że składki na ubezpieczenia społeczne za osoby współpracujące finansuje przedsiębiorca z własnych środków.

8. Zadłużenie w płatnościach składek a prawo do jednorazowego odszkodowania dla członków rodziny osoby prowadzącej pozarolniczą działalność

Ostatnim postulatem *de lege ferenda* jest propozycja zmiany art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych⁹, który pozbawia prawa do jednorazowego odszkodowania członków rodziny poszkodowanego, jeżeli zadłużenie nie zostanie opłacone w ciągu sześciu miesięcy od dnia wypadku. Przepis ten powinien przewidywać, w razie śmierci ubezpieczonego, wobec członków rodziny osoby prowadzącej pozarolniczą działalność, sześciomiesięczny bieg terminu przedawnienia, liczony od dnia poinformowania ich przez ZUS o zadłużeniu w płatnościach z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Często bowiem osoby z najbliższego otoczenia płatnika nie mają wiedzy o istniejącym zadłużeniu i dopiero w kontakcie z organem rentowym dowiadują się o tym fakcie. Pewnym argumentem przemawiającym za takim rozwiązaniem może

⁸ Art. 18a został wprowadzony ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 269, poz. 1412).

⁹ Tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1242 z późn. zm.

być stan prawny dotyczący pracowników, który nie przewiduje okresu przedawnienia w dochodzeniu roszczenia o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

9. Zakończenie

Przedstawione propozycje zmian regulacji prawa ubezpieczeń społecznych dotyczące osób prowadzących pozarolniczą działalność nie są oczywiście wyczerpujące (nie było to celem niniejszego artykułu). Antycypując dalsze uwagi, można przykładowo wskazać na brak aktu wykonawczego w zakresie przesłanek wymierzania płatnikowi składek sankcji w postaci dodatkowej opłaty na podstawie art. 24 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wadą niektórych przepisów jest także ich nieprecyzyjność w postaci niedookreślonych zwrotów, które pozwalają na nadmierną uznaniowość ZUS¹⁰. Inny problem to zakres badania przesłanek w sprawach o umorzenie należności składkowych. Dotychczasowe orzecznictwo wojewódzkich sądów administracyjnych oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego potwierdza, że podczas orzekania o odmowie odstąpienia od obowiązku uregulowania zadłużenia organ rentowy nie wyjaśnia w uzasadnieniu decyzji, jakie kryteria ustawowe nie zostały spełnione i dlaczego¹¹.

Przyjmując tezę, że w Polsce praca na własny rachunek odgrywa znaczącą rolę¹², należy postulować, aby działania ustawodawcy zmierzały w kierunku niwelowania barier prawnych ograniczających rozwój mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Warunki prawne prowadzenia działalności gospodarczej są bowiem jednym z wielu czynników oddziałujących na zachowania osób samodzielnie zarobkujących. Istotną częścią tych warunków, poza prawem gospodarczym i podatkowym, jest system ubezpieczeń społecznych, który powinien spełniać oczekiwania przedsiębiorców.

Bibliografia

Antonów K., *Zakres podmiotowy obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego*, [w:] Bińczycska-Majewska T. (red.), *Konstrukcje prawa emerytalnego*, Zakamycze, Kraków 2004.

Skąpski M., *Osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej w świetle prawa socjalnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2000, z. 3.

---

¹⁰ Por. § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. Nr 141, poz. 1365).

¹¹ Por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 kwietnia 2005 r. (III SA/Wa 180/05, LEX nr 166546).

¹² Według danych Eurostatu udział sektora MiSP w PKB w Polsce w latach 2010–2011 wyniósł odpowiednio 46,9% i 47,3%, <http://www.parp.gov.pl>.

Proposal of amendments to the regulations of the social security law

Abstract. The aim of the article is to indicate regulations of social security law that arise interpretation doubts or are perceived as unjust towards persons conducting non-agricultural activity. Author shows at the example of the insured conducting ‘non-agricultural activity’ or ‘non-agricultural economic activity’, that inaccuracy of the legislator in formulated regulations may cause doubts of norms’ addresses as to their rights and obligations. According to the author, it is necessary and desirable to introduce amendment to the regulations of law on social security, that is to art. 9 part 4c, art. 8 part 2, art. 18, art. 18a and art. 14 part 2 point 2, as well as art. 6 part 3 of the law on social security benefits as a result of accidents at work and occupational diseases. In author’s opinion, actions undertaken by the legislator shall aim at eliminating legal barriers limiting conditions of starting and developing micro, small and medium-sized enterprises.

Keywords: social security, non-agricultural activity, non-agricultural economic activity, concurrence of legal titles.

JEL Codes: H 550, K 390.